

Folkbildning i Uppsala län – ett axplock

Denna sammanställning ska ge läsaren en aning om den variationsrikedom vad gäller ämnen och målgrupper som kännetecknar folkbildningsverksamheten i länet. Här bjuds ett urval, ett axplock som stimulans för insikter och tankar kring den studieverksamhet och det utbud av kulturprogram som folkbildningsorganisationerna erbjuder.

Uppsala Läns Bildningsförbund, Januari 2005

Enköping

Cirklar kring hälsa går vidare

Det började med en cirkel om Det Goda Livet – landstingets, folkhögskolornas och studieförbundens gemensamma satsning med ULB som sammanhållande kraft. Gruppen tog sig an studiematerialet och motionerade sedan i bassängen på Kryddgården, varefter man läste "Kvinnan mitt i livet" och sedan gav sig i kast med "Hälsoskolan". Kön på dem som vill vara med i denna studiegrupp har vuxit, eftersom ingen av deltagarna vill sluta. (ABF)

Ungdomar för det liturgiska språket vidare

All körverksamhet, som bedrivs inom Syrisk-ortodoxa kyrkan, är knuten till gudstjänstens liturgi. Som sådan har den stor betydelse både socialt och kulturellt och för kyrkans existens. Liturgisk körsång sjungs av unga altartjänare upp till hipnodiakoner (överstediakoner) före, under och efter liturgin. Det finns för närvarande fyra körsångsgrupper i åldrarna 10–16 år med ca 10 i varje grupp. Dessa barn och ungdomar är morgondagens arvtagare, som förväntas föra kyrkans liturgi och traditioner vidare. Därför lär de sig bl a det liturgiska språket (kyrkoarameiska) och syrianska. (Bild)

Omhändertagandet av framtida vårdberoende

Ann Bärsens "Vem tar hand om mamma?" är studiebok för en cirkel med deltagare i åldern 60–80 år, vars sociala och ekonomiska villkor är en god spegling av samhället i stort. Cirkeln förenar studierna med studiebesök, och man kontaktar ansvariga för äldreomsorgen i kommunen – både politiker och tjänstemän – för att kartlägga och påtala behovet av förbättringar rörande omhändertagandet av framtida vårdberoende. (NBV)

Enköping

Förståelse för olika sätta att leva

Multireligiösa guider har utbildats i syfte att kunna verka för en ökad förståelse för olika sätt att leva och tro i ett mångkulturellt och mångreligiöst Sverige. Till sin hjälp har de en multireligiös resväska, som innehåller objekt, symboler, kläder mm från de sex största religionerna i landet samt tillhörande studiematerial. Guiderna har bl a medverkat vid Riksutställningars utställning "Blod och andra band", besökt skolklasser och haft workshops för ungdomar i samband med Ung kulturnatt. (Sensus)

Medvetenhet om barns utveckling

"Fotboll är en lek" är ett stort utbildningsprojekt, som växt fram i samarbete med Enköpingsalliansen efter några utvecklingsträffar om barn- och ungdomsfotboll med aktiva ledare i föreningarna. Den röda tråden har varit att skapa medvetenhet om barns utveckling och behov av rörelse och detta främst hos föräldrar, ledare och ungdomar. Det har bl a skett genom att ordna mötesplatser, gemensamma utbildningstillfällen och kurser samt cirklar. Totalt har projektet omfattat omkring 65 folkbildningsarrangemang med ca 1 000 ledare, föräldrar och aktiva ungdomar som deltagare. (SISU)

Rocka fett utan egna instrument

Tjejröck fortsätter – i år med tre grupper. Tretton tjejer spelar, sjunger och "rockar fett". Alla är mycket glada och tacksamma för att få chansen att spela utan att behöva investera stora pengar i egna instrument. Två av banden har redan haft spelningar och hoppas kunna locka andra tjejer till replokalen under våren med flera publika arrangemang. (Studiefrämjandet)

Nya sätt att kommunicera med myndigheterna

Alla jord- och skogsbönder berörs av den s k Miljöbalken, en sammanslagning av 15 olika lagar med konsekvenser för jordbruksnäringen. Många har dock inte orkat ta itu med den, vilket bl a lett till böter. Med hjälp av häftet Miljöhousesyn och tillhörande studiehandledning samt tre seminarier som upptakt till studiesatsningen Miljösäkrat lantbruk har nu tre cirklar och 35 deltagare kommit i gång i samarbete med LRF och Hushållningssällskapet för att finna nya sätt att kommunicera med myndigheterna. (SV)

Håbo

Ny inspiration och ork för jouten

Kvinnouten i Bålsta behöver fler aktiva kvinnor, som kan arbeta ideellt inom jouten. Därför har en cirkel genomförts om hur det är att arbeta som joutinna, vilket gett fyra deltagare en första chans att bekanta sig med denna fråga. I cirkeln har även redan aktiva kvinnor deltagit för att få ny ork och inspiration i sitt fortsatta kvinnoutarbete. (ABF)

Tonårsföräldrar i dialog

Vuxendialog är en pedagogisk modell, där deltagarna tillsammans funderar över vardag och livsfrågor – oftast som uppföljning av caféföredrag i efterfrågade ämnen. Projektet har initierats med hjälp av intresseenkäter och utvecklats i samarbete mellan församlingarna i Håbo och de berörda studieförbunden. Målgrupp har varit föräldrar till elever i årskurserna 8 och 9, och föredragen har samlat från 10 till 150 deltagare. Under hösten har tre dialoggrupper arbetat med ämnen som föräldraroller, våld och mobbning, alkohol och droger, gränssättning, tidsbrist mm. (Bilda och Sensus)

Proffs möter amatör

Sommarteater har varit ett sätt för Nordens Folkhögskola Biskops-Arnö att förena flera av sina byggstenar och samtidigt manifesteras sig lokalt: Biskops-Arnös historia, undervisningen i dramatik, den natursköna miljön, den nordiska basen och samarbetet mellan proffs och amatörer. En av skolans dramaelever fann i sina studier biskop Jöns Gerreksson, som på 1400-talet härskade på ön i en inte alltför moralisk anda. Detta ledde till pjäsen "Där älvor dansa", som uruppfördes 2002. Året därpå var det världspremiär på "Biskopens skugga", som följde den till Island förflyttade biskopen i spåren. 2004 bjöd sommar-teatern på den danska klassikern "Jeppe på Berget".

Deltagarna har kommit från Uppland och övriga Sverige och dessutom har kulturarbetare från Danmark, Finland, Färöarna och Island inbjudits särskilt. Kläder, scenbygge och åskådarplatser har skapats av lokala konstnärer och hantverkare. Kringarrangemangen har vuxit år från år, så även det publika gensvaret – trots svårartade regn totalt 2 700 besökare till de hittills 29 föreställningarna. (Biskops-Arnö)

Håbo

Konsthandverket tilldrar sig stort intresse

"Knarrbacken" är en lokal, där det bedrivs en rad kurser i konsthandverk. Framförallt har keramik- och konstglaskurser som glasfusing och tiffany tilldragit sig stort intresse, men även kortkurser i akvarellmålning, glaspärflätning och luffarslöjd har lockat en hel del deltagare. (Medborgarskolan)

En kombination av kulturhistoria och friskvård

I Bålsta pågår flera cirklar i Square Dance – en amerikansk dans med rötter i de europeiska invandrarnas olika danstraditioner. Att lära sig den moderna internationella varianten tar flera år, där man från nybörjarstadiet arbetar sig uppåt till alltmer avancerade nivåer. Danserna leds av en Caller, som sjunger de olika danstureorna till musik, som kan variera mellan country, rock, musikaler och hitlåtar. Kläderna är viktiga och oftast amerikainspirerade med långärmad skjorta för mannen och kjol med yvig underkjol, spetsunderbyxor och strumpeband för damen. Square Dance kan sägas kombinera kulturhistoria, motion och friskvård. (NBV)

Unga gymnaster om självkänsla och skönhetsideal

"Tjejer snackar" är ett studiematerial, som trupp gymnaster i Bålsta Gymnastikklubb arbetar med. Där har tjejer i 13-årsåldern diskuterat frågor som självkänsla, skönhetsideal, skador och om vikten av vila och sömn och av att äta rätt för att orka både skola och träning. Nästa fas är samtal om droger, alkohol och tobak, vilket samtidigt även innebär ett understrykande av föreningens drogpolicy. Studieprogrammet genomförs såväl i smågrupper löpande under året som i samband med lägerverksamhet. Parallellt med detta har ledarna studerat ett särskilt utvecklingsprogram. (SISU)

Pensionärer möter de gamla grekiska gudarna

Grekland har under ett par års tid tilldragit sig stort intresse inom SPF i Bålsta, först i form av en cirkel med sikte på resa i Grekland och därefter med ön Samos som särskilt studieobjekt. På direkt begäran från deltagarna har dessa nu under hösten kunnat fördjupa sig i antikens mytologi och de gamla grekiska gudarna. (SV)

Knivsta

Äldre besöker kommunens historia

På servicehuset Guldkanten finns PRO- medlemmar, som studerar Knivstas Historia. Som studiematerial använder de "En liten bok om Knivsta", som delades ut till alla Knivstabor, när Knivsta blev en egen kommun. Studiecirkeln gör även studiebesök till de platser som man läser om i boken. (ABF)

Unga möter Israel/Palestina

En grupp på 15 ungdomar i Gredelbykyrkan studerade under året 2003-2004 den israelisk-palestinska konflikten. Under påsklovet genomförde de en studieresa till Israel och Palestina, där de på plats fick möta företrädare för judar, muslimer och kristna i området. Lokal organisatör var Bildas studiecentrum Swedish Christian Study Centre i Jerusalem. Efter hemkomsten har de i sina skolor och på andra håll berättat om sina erfarenheter, och deras rapporter har också stimulerat en grupp vuxna att satsa på motsvarande Mellanösternstudier med efterföljande resa. (Bilda)

Meditation i människan och historien

Ett experiment med meditationscirkel har påbörjats genom ett antal prova-på-tillfällen. Syftet har varit att ge deltagarna en chans att fundera på vad meditation är, varför man mediterar och vilka alternativa sätt man kan använda, när man börjar meditera. Tanken är att därifrån gå vidare och erbjuda deltagarna en möjlighet att reflektera över meditationens betydelse i människors liv och dess historia i olika religioner. (Sensus)

Knivsta

Fotbollsspelare utanför planen

Damprojekten är ett projekt med sikte på fotbollsklubbar med dam- eller flickfotboll i syfte att utveckla just denna verksamhet. "Girls Just Want To Have Fun" är ett studiematerial för att stötta dessa aktiviteter genom att ge aktiva tjejer en chans att diskutera sitt idrottande i ett bredare perspektiv. Med stöd av föräldrarna har tjejerna i Flickor 92 inom Knivsta IK under året träffats vid fem tillfällen för att aktivera sig utanför fotbollsplanen, stärka sitt inflytande och öka sitt ansvarstagande. (SISU)

Cirklarna gav upphov till lokalförening

"Odlad din odlarglädje" var ämnet för en föreläsning i samarbete med Riksförbundet Svensk Trädgård, vilket ledde till att ett 40-tal personer kom och en interimsstyrelse för en lokalförening i Knivsta bildades. Arrangemanget var en naturlig uppföljning av flera cirklar om trädgård och trädgårdsplanering genom åren. Många av medlemmarna i Knivstabygdens Trädgårds-sällskap är unga och nyinflyttade och ser detta som en chans att komma in i samhället. Samarbetet fortsätter. (SV)

Tierp

Studieprojekt för rekrytering till fackliga utbildningar

I samverkan med LO drivs studieprojektet "En stark facklig utbildning och folkbildning", vars syfte är att rekrytera till och genomföra facklig basutbildning. Målet är att minst 2 % av LOs medlemmar skall ha genomgått facklig grundutbildning. Metoden är studiecirkeln med dess folkbildningspedagogik. Deltagarna kommer från olika arbetsplatser inom kommunen. (ABF)

Stimulera ett konstnärligt intresse

Under hösten 2003 utbildades 12 ledare i dans, av vilka de flesta fortsatt som ledare för en dansverksamhet, som bedrivs i samarbete med Tierps kommun och Landstinget i Uppsala län. Under våren samlades fem grupper med en gemensam avslutande föreställning, som fick lov att dubbleras till följd av publikuppslutningen. Under hösten har sex grupper träffats (Tierp 3, Söderfors 1 och Örbyhus 2 grupper) en gång per vecka. Tanken har bl a varit att stimulera ett konstnärligt intresse genom de olika formerna för dans – latinamerikansk, arabisk, break-, street- och showdans. (Bilda)

Praktiskt arbete och kulturhistoria i ett

En cirkel, ständigt fylld till sista plats med deltagare från 30 till 85 år med cirkelledaren som den äldste, gäller konsten att klä om möbler. Man får lära sig denna hantverkskonst från grunden, dvs byta fjädrar, sadelgjord och fyllning samt tyg. Deltagarna får vidare lära sig olika möbelstilar och därmed även kulturhistoria. En viktig förutsättning har varit, att cirkeln har kunnat reservera en av medlemsorganisationernas lokaler för sin verksamhet och sitt material. Dess aktiviteter har också lett till utställningar. (NBV)

Tierp

Livsfrågor som engagerar

En studiecirkel i Det Goda Livet, ledd av en tvåstegsutbildad ledare, har samlat ett tiotal deltagare, främst äldre, som velat diskutera livsstilsfrågor och om hur man själv kan påverka sin hälsa och livskvalitet. Gruppen har träffats tio gånger med mycket positiva erfarenheter av studiematerialets möjligheter att stimulera till samtal om mat och motion. Cirkelledaren vill för sin del gärna fortsätta med denna form av friskvård, helst med långtidssjukskrivna och/eller -arbetslösa. (Sensus)

Filosofi i ledarskapet

I samarbete med Tierps kommun har endagarskurser erbjudits barn- och ungdomsledare inom idrotten om bl a lekens betydelse för barns utveckling och rollen som ledare och förebild för tonåringar. Som en fortsättning på detta ordnades under hösten en föreläsning för ett stort antal ledare om filosofi som en hjälp i ledarskapet, där frågor om kommunikation, kärlek, moralfilosofi, etik och livsglädje aktualiserades. (SISU)

Polis, jägare och vildsvin

Det finns ett nytt spännande vilt i vår uppländska natur – vildsvinet – och därför har ett stort antal kurser arrangerats i länet om vildsvinet, bl a i Tierp. I samarbete med Polisen och Svenska Jägareförbundet har även välbesökta föreläsningar om vildsvin och dess beteende genomförts. Det faktum att ett skott- eller trafikskadat vildsvin reagerar på många sätt annorlunda än övriga klövvilt vid skada ställer särskilda krav på både förare och hund vid denna typ av eftersök. Studierna ger därför viktig kunskap för viltvårdare och jägare i vårt län. (Studiefrämjandet)

Mötet mellan generationer

"Allas barnbarn" är ett rikstäckande läsfrämjande generationsprojekt, där pensionärer läser och samtalar med barn i åldern 1–6 år i förskolan. Det genomförs i nära samarbete mellan bibliotek, förskola och pensionärsorganisationerna. I Tierp har åtta pensionärer satt sig in i studiematerialet "Handledning för högläsare och berättare som besöker barngrupper". Under våren kommer de att gå ut i olika förskolor i Tierps kommun för att läsa för barnen. (SV)

Uppsala

Invandrarkvinnor skapar kontaktytor

I samverkan med ett nätverk av invandrarkvinnor har en studieverksamhet byggts upp. De äldre av dessa är en ofta utsatt och isolerad grupp, som genom denna möjlighet till samhällsstudier får nya chanser till integration och aktivt deltagande i samhällslivet. Deltagarna kommer från olika kommundelar och stimuleras att öka sitt deltagande i närmiljön och få en större insikt i traditionell svensk kultur. Kontakt med inhemska svenska familjer – bl a via PRO - ingår också i kursen. (ABF)

Ensemblespel utvecklar ett demokratiskt förhållningssätt

I Österledskyrkan, Gamla Uppsala finns en musikskola, som börjar i tidig ålder och sedan sträcker sig hela vägen ända upp i vuxen ålder. Verksamheten bedrivs i 29 olika grupper, som omfattar piano, slagverk, tvärflöjt, klarinett, saxofon, trumpet och trombon. Musikanterna slussas sedan in i fem ensembler, eftersom ensemblespel är viktigt både som inspirationstillfälle och som möjlighet att utveckla ett demokratiskt förhållningssätt till övriga deltagare. Utöver musikskolan finns även Gamla Uppsala Symphonic Band. (Bilda)

Samarbete kring globala livsfrågor

Framtidsakademien är en nystartad föreläsningsserie i samarbete med Cemus, Centrum för miljö- och utvecklingsstudier vid Uppsala universitet. Höstens tema varit mat i ett globalt perspektiv, dvs hur matvanor, genteknik, bistånd och livsmedelsindustrins ökade makt påverkar – hotar eller underlättar – livsmedelsförsörjningen för jordens växande befolkning på sikt. Gensvaret har varit så stort, att arrangörerna fått söka sig till en större lokal. Och serien fortsätter – på temat vatten. (FU)

Uppsala

Entusiastiska cirkeldeltagare

En mångårig cirkel i astronomi har tio så entusiastiska deltagare, att de genom sin höga närvaro väckt internrevisionens ogrundade misstänksamhet. Hemligheten är sannolikt ledarens egen forskning och pedagogiska förmåga samt gästspel av föreläsare om t ex livsbetingelser i universum. Gruppen har också gjort studieresor, bl a till Cosmonova och Borlänge Planetarium samt till Polen i samband med en solförmörkelse där. Närmast planeras en studieresa till Knossos på Kreta för närstudier av ett forskningsprojekt om forntidsastronomi. (Medborgarskolan)

Unga utvecklar sitt sinne för konst

På Uppsala slott bedrivs en konstskola för barn, ungdomar och vuxna i samarbete med Uppsala konstmuseum. Med hjälp av broschyrer i skolor, på caféer och bibliotek och genom personliga kontakter rekryteras deltagarna, som vid träffarna samlas i Konstmuseets foajé för att göra en vandring bland samlingarna, titta på stilleben, diskutera konstteori på basnivå och/ eller arbeta vidare i bildverkstaden. Man har också besökt andra museer, t ex Evolutionsmuseet, för att få ytterligare inspiration. I slutet av varje termin ordnas en vernissage för familj och vänner i Vasaborgen, Borgstugan eller Konstmuseets foajé. (NBV)

Med MOD bekämpa fördomar och diskriminering

MOD – Mångfald och Dialog – är en processororienterad utbildning, som utgår från alla människors lika värde och rättigheter och därför syftar till att bekämpa alla sorters fördomar och varje form av diskriminering. I samarbete med SeSam (Se lärande organisationer i Samverkan, vars målgrupp är personer som arbetar med eller för människor med funktionshinder) ordnades i september en inspirationsdag om MOD. Mer än 40 personer slöt upp från olika organisationer, vilket bl a ledde till ett givande samtal om etnicitet och ursprung. (Sensus)

Positivt förändringsarbete i organisationen

”Två och Två blir Fem – Teambildning och teamarbete” utgör grundmaterialet för den utbildning som bedrivs i Uppsala Ponnyklubb. Omkring 30 styrelseledamöter och ridskolelärare – uppdelade i grupper om fem - har de senaste två åren regelbundet träffats för att kontinuerligt dela med sig av sina erfarenheter, fördjupa sin förståelse av förutsättningarna för föreningens utveckling och skapa ett positivt klimat. Från att ha varit en organisation i kris är nu ponnyklubben en av Upplands mest välskötta ridklubbar. (SISU)

Uppsala forts.

Internationellt delade erfarenheter

Vid Tallkrogen – FUB:s läger- och konferensgård i Björklinge – har under två år projektet "Sol, Vatten och Vind" genomförts. Där har skapats en utomhusmiljö för pedagogisk verksamhet för fysisk och social träning samt sinnesträning. Projektet har fått ett så starkt gensvar att det varit naturligt att sprida erfarenheterna internationellt. Med hjälp av medel från EU:s Socratesprogram – Grundtvig – och i samarbete med sju partners/organisationer från fem länder kommer projektet att vidareutvecklas under tre år i "Learning in Motion". Syftet är att färdigställa ett utbildningsmaterial i utomhuspedagogik för målgruppen – vuxna med intellektuella förståndshandikapp, neuropsykiatriska handikapp eller psykisk ohälsa. (Studieförbundet)

Lajvare i kubik

Sen våren 2002 har numera ett 30-tal medeltidsglada ungdomar samlats för att läsa historia, skriva roller och sy kläder. De flesta är tonåringar med cirkelledaren (24 år) och hennes mor (57 år) som de äldsta. Ett resultat blev en Vi Unga-klubb i Almunge – Lajvare i Kubik – med rollspel som det stora intresset, en livsstil. Efter fem terminers studiecirkel – det sista en arrangörscirkel – inbjöd en grupp till ett eget tredagarslajv med cirkeln som lokal arrangör. En helg i september samlades sedan 60 deltagare från hela landet till "Kungens kallelse", ett lyckat arrangemang med sådan mersmak, att gruppen nu satsar på en än mer avancerad cirkel. (SV)

Kommunikation på olika sätt

Förutom en rad korta och långa kurser i estetiska ämnen har tio kortkurser i TSS – tecken som stöd – ordnats i samarbete med handikapporganisationer. Deltagare har varit 20 personer som blivit döva i vuxen ålder, och utbildningen har genomförts under fyra tillfällen gånger fem dagar. På motsvarande sätt har fem kortkurser givits för blinda i blindskriftsläsning. (Wik)

Älvkarleby

Ett klassiskt konsthantverk

Konsten att binda en vacker bok och dess många moment har fyra herrar och en dam lärt sig i Ordenshuset i Skutskär under hösten: ta isär, stryka på vegetabiliskt klister, lagning av skadade ark med hjälp av japanpapper, tillskärning av tomma blad, häftning av ark i en häftlåda, slutlig tillskärning, skapandet av en välvd och stabil bokrygg med vackra pärmar samt uppsnygning. Ett klassiskt konsthantverk. (Medborgarskolan)

Folkhälsofrågor i vardagen

Det Goda Livet finns i vardagen. Det är slutsatsen av de samtal och studier som ett dussin personer ägnat sig åt en gång i veckan sen i våras med hjälp av ett material, gemensamt framtaget av landstinget och ULB. Det handlar om inre hälsa (t ex stress och utbrändhet), kärlek, relationer och sexualitet (att duga som man är), mat till lust och nytta, motion, allergi, säker och trygg miljö, tobak och alkohol, tänder, sömn och egenvård. (NBV)

Föräldrarollens sunda egoism

Forum liv och tro är ett koncept utvecklat av Bilda och Sensus. Det kombinerar föreläsningar kring livs- och samhällsfrågor, etik, religionsmöten, Bibel och tro med samtal och studier i någon annan form. I Älvkarleby har detta tillämpats i samarbete med Familjecentralen med fokus på föräldrarollen i form av två föreläsningar: "Den sunda egoismen – lyckligt det barn vars mamma/pappa tar hand om sig själv" (30 besökare) och "Våga vara förälder och håll kärleken levande" (100). (Sensus)

Ledarutbildning för kraft

Tillströmningen av allt fler medlemmar i Skutskärs Kraftsportklubb har skapat ett stort behov av utbildning. Många av de nya ledarna är i gymnasieåldern och möter bl a jämnåriga, en del med speciella behov, handikapp, koncentrationssvårigheter. Med hjälp av temaföreläsningar och kortkurser, t ex "Att leda tonåringar", utvecklar de en personlig kompetens och får en ökad trygghet. Efter utbildningen får de dessutom ett intyg, som symboliskt bekräftar deras status och roll. (SISU)

Berättelser tränar minnet

Att få lyssna och själv berätta om gamla tider betyder mycket för boende inom äldreomsorgen. Två cirkelledare, som själva är pensionärer har träffar på Tallmogården en till två gånger i veckan, där man blandar berättandet med musik. Dessa stunder är utmärkt minnes träning. (Studieförbundet)

Östhammar

Bibeln och hembygd i fokus

Varje tisdag träffas ett 30-tal personer i Furuhöjdskyrkan, Alunda till "Eftermiddag med mening". Hälften ägnar sig åt bibelstudier, hälften studerar Olands socken – bebyggelse, vattendrag, kyrkor och olika boplatser. I det senare fallet har arbetet även lett fram till en utställning om hembygden. (Bilda)

Drogfrågor i centrum

I början av höstterminen informerade Ungdomens Nykterhetsförbund åttondeklassarna om ANT (alkohol, narkotika och tobak) och erbjöd även mer utbildning i dessa frågor. Resultatet blev, att 17 ungdomar fick tre dagars utbildning om ANT och folkbildning. Därefter åkte de hem och startade 17 ANT-cirklar med hjälp av studiematerialet "Ung om kompisar, känslor och droger". Allt avslutades med en megahelg, ett läger för alla deltagare med diskussioner, föreläsningar, experiment och lekar. (NBV)

Möte mellan amatörer och proffs

I samarbete med Svenska kyrkan, Östhammars pastorat gavs en föreställning av Mozarts "Trollflöjten" i Forsmarks fullsatta gamla frimurarkyrka. Bakom låg månader av studiecirkelarbete av ortens barn, ungdomar och vuxna, och i slutspurtan deltog professionella musiker, solister och orkester. Detta exempel på samarbete mellan amatörer och professionella i ett stort kulturprojekt gav mersmak. (Sensus)

Östhammar

Studier ledde fram till drogpolicy

Upplands Idrottsförbund och Landstinget driver tillsammans projektet "Tobakspolicy i föreningslivet" i syfte att få idrottsföreningarna att ta ställning mot tobak och droger. I Olands Bugg & Swing har detta – efter ett initiativ av föreningens ungdomsråd – lett till omfattande samtal och arbete utifrån ett studiematerial med värderingsövningar, diskussioner och frågeställningar. Studierna har resulterat i en drogpolicy, antagen av föreningens styrelse och förankrad hos föreningens medlemmar, varvid inte minst föräldrarna har ett stort ansvar för efterlevnaden. (SISU)

Positivt med musik

Handikappade deltar i en musikcirkel en gång i veckan i Östhammar. Man lyssnar, spelar, sjunger tillsammans med en musiker/cirkelledare. Musik betyder oerhört mycket för dessa människor. Träffarna har utvecklats mycket positivt, och fler önskar vara med. Man genomförde en mycket uppskattad konsert under kulturveckan och siktar på att försöka göra flera vid andra tillfällen. (Studieförbundet)

Trafikkunskap på äldre dar

Under hösten har 20 medlemmar inom SPF Rospiggen i Alunda studerat "Trafikkunskap för 65+" med hjälp av studiematerial från NTF och STR. Där har man sett närmare på frågor som vägrenskörning, trafikfarliga sjukdomar, avstånd, nykterhet, vägmarkeringar, åldrandets påverkan, döda vinkeln, högerregeln, läkemedel, vänstersvängar, cirkulationsplats m m. Fortsättning följer i Gimo, Österbybruk och Östhammar. (SV)

Folkbildningsorganisationer i länet

ABF	Arbetarnas Bildningsförbund i Uppsala län
Bilda	Studieförbundet Bilda för kyrka och samhälle, Mälardalen
Biskops-Arnö	Nordens Folkhögskola Biskops-Arnö
FU	Folkuniversitetet
Länsbiblioteket	Länsbibliotek Uppsala
Medborgarskolan	Medborgarskolan, Mälardalen
NBV	Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, Uppsala län Gotland
Sensus	Sensus studieförbund, distrikt Uppsala – Härnösand
SISU	SISU Idrottsutbildarna
Studieförbundet	Studieförbundet i Uppsala län
SV	Studieförbundet Vuxenskolan, Stockholm – Uppsala
ULB	Uppsala Läns Bildningsförbund
Wik	Wiks folkhögskola

